

2024

SANSKRIT

M.A. Third Semester End Examination - 2024

PAPER - SAN-304(CBCS)

Full Marks : 40

Time : 2 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

Illustrate the answers wherever necessary.

A. यथाकामं प्रश्नचतुष्टयं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयम्।

2×4=8

1. कालिदासस्य प्रसिद्धानि काव्यानि कानि ?
2. आद्या सृष्टिः का ? कः हरिर्वहति ?
3. कण्वस्य आश्रमः कुत्र वर्तते ? कुलपतिः किमर्थं सोमतीर्थे गतवान् ?
4. अपराजिताकथायां विजयायाः पित्रोः, भगिनीनां, भ्रातुश्च नाम किम् आसीत् ?
5. विजया किमर्थं कार्यालयं गच्छति स्म ?
6. कः महेशः ? दक्षिणयात्रार्थं तस्य किमनुमुद्रायाः आवश्यकतासीत् ?

(Turn Over)

B. यथानिर्देशं समाधत्त।

क) यथेच्छं द्वौ व्याख्यात।

4×2=8

1. सरसिजमनुविद्धं शैवलेनापि रम्यं
मलिनपपि हिमांशोर्लक्ष्म लक्ष्मीं तनोति।
इयमधिकमनोज्ञा वल्कलेनापि तन्वी
किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीनाम्॥
2. तवास्मि गीतरागेण हरिणा प्रसभं हतः।
एष राजेव दुष्यन्तः सारङ्गेणातिरंहसा॥
3. इदं किलाव्याजमनोहरं वपु-
स्तपःक्षमं साधयितुं य इच्छति।
ध्रुवं स नीलोत्पलपत्रधारया
शमीलतां छेत्तुमृषिर्व्यवस्यति॥

ख) यथेच्छं द्वौ उत्तरत।

4×2=8

1. “वालिका सा स्वभविष्यविषये किञ्चिन्निर्णेतुं कथं शक्या?” – का
वालिका? उक्तेः तात्पर्यम् आलोचयत।
2. “नारीणां प्रथमं कार्यालयं तु गृहमेव” – इति उक्तेः नारीपुरुषयोः
यद् वैषम्यं प्रकाशते तद् विचारयत।

3. “इत्थं जीवनमसम्भवप्रायमेव” – विजया किमर्थम् ईदृशं चिन्तितवती
इति विस्तरेण लिखत।

C. यथानिर्देशम् उत्तरत।

8×2=16

1. अभिज्ञानशकुन्तलनाटके दुर्वाससः शापवृत्तान्तस्य तात्पर्यम्
आलोचयत।

अथवा

अभिज्ञानशकुन्तलनाटके दुष्यन्तशकुन्तलयोः प्रथमसाक्षात्कारवृत्तं
वर्णयत।

2. अपराजिता इति कथायाः नामकरणस्य याथार्थ्यं प्रतिपादयत।

अथवा,

अपराजिता इति कथायां विजयायाः चरित्रचित्रणं क्रियताम्।